

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37P/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203730
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121203730.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. B. G., nar. X.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpený procesným opatrovníkom W. práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave, dieťa otca P. B. G., S., nar. XX.X.XXXX, bytom K. nad S. XXXX, a matky Z.. A. L., rod. N., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX/XX, S. W., zastúpená Mgr. Bronislavou Hanusovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 23, Trnava, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Vyživovacia povinnosť matky Z.. A. L., nar. XX.X.XXXX, voči maloletému B. B. G., nar. X.XX.XXXX, sa z v y š u j e zo sumy 120,00 € mesačne na sumu 140,00 € mesačne, a to s účinnosťou od 24.6.2021, ktoré výživné je matka povinná zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Galanta č. 22P/199/2019-117 zo dňa 23.6.2020, v časti o výške výživného plateného matkou na maloletého B. B..

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 24.6.2021 do 8.11.2021 vo výške 104,00 € je matka povinná zaplatiť do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Otec maloletého dieťaťa sa svojim návrhom doručeným na Okresný súd Trnava dňa 24.6.2021 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by bolo upravené / zvýšené výživné platené matkou na maloletého B. B. na sumu 280,00 € mesačne, počnúc dňom 1.9.2020 (nástup maloletého na strednú školu). Uviedol že manželstvo rodičov bolo rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 19P/36/2012-32 zo dňa 11.7.2012 (nadobudol právoplatnosť dňa 25.7.2012), ktorým bol maloletý B. B. zverený do osobnej starostlivosti matky; následne na základe rozsudku Okresného súdu Galanta č. 22P/199/2019-117 zo dňa 23.6.2020 bol maloletý B. B. zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bola určená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 120,00 € mesačne, a bol určený styk matky s maloletým. Maloletý B. B. nastúpil 1.9.2020 na Strednú priemyselnú školu technickú s čím boli spojené zvýšené náklady na školské pomôcky, stravné a cestovné výdaje, náklady na ošatenie (po jeho zverení otcovi bolo potrebné mu dokúpiť letnú a zimnú obuv a oblečenie, oblečenie do školy, pracovné oblečenie a topánky, školské pomôcky vo výške 150,00 €). Aktuálne mesačné náklady na maloletého sú za ISIC kartu 2,22 €, vreckové 20,00 €, cestovné náklady - autobus 6,00 €, školské pomôcky, taška, peračník, zošity, pracovné zošity, pravítka, šablóny 16,67 €, ochranné pracovné pomôcky 5,56 €, strava 190,00 €, drogeria 15,00 €, oblečenie 45,00 €, elektrická energia 52,50 €, komunálny odpad 1,92 €, internet a TV 10,52 €, benzín 37,50 €, očkovanie proti HPV 31,50 € (jednorazové výdavky alebo výdavky s inou ako mesačnou frekvenciou sú prepočítané na mesiac), spolu 434,39 €. Poukázal ďalej na

skutočnosť, že matka okrem výživného sa nepodieľa na výžive maloletého vecnými plneniami, dokonca zámerne maloletého vynecháva zo spoločných dovolení, kupuje mu málo hodnotné darčeky. Uviedol že matka je predsedníčkou neziskovej organizácie Centrum pre rast osobnosti v Trnave, má otvorenú prax v Sládkovičove, má ukončené jednodoborové magisterské štúdium psychológie, dlhodobý výcvik v psychoterapii, psychoterapeutickú prax, výcvik v psychotraumatológii a EMDR, a mnohé semináre, školenia a workshopy, publikuje v časopise Mama a ja (29 online článkov v roku 2020 + články v tlačenej podobe), má tam psychologickú poradňu (články aj poradňa sú honorované), čaká na vydanie knihy; materská dovolenka sa jej skončila v apríli 2021. Poukázal na skutočnosť že matka sa dlhodobo vyhýba štandardnému zamestnaniu s vydokladovateľným príjmom za tým účelom, aby jej súd nestanovil vyššie výživné (jej príjmy z činnosti v Centre pre rast osobnosti sú prakticky nezdokladovateľné), a vzhľadom na pomerne vysoký príjem jej manžela sa ani nesnaží hľadať si prácu, kde by mzda zodpovedala jej vzdelaniu a reálnym možnostiam dosahovania príjmu - venuje sa svojim záľubám ako mačky, maľovanie, písanie knihy, kurz jogy, masérsky kurz a pod. Keďže matka dlhodobo nedosahuje príjmy adekvátne jej vzdelaniu, mal by súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzať zo spoločného príjmu domácnosti, a u matky aplikovať princíp potenciality príjmu. Otec býva s terajšou manželkou, maloletou dcérou G. (3,5 roka) a maloletým B. B. v dome v Suchej nad Parnou (vo vlastníctve otca), vlastní automobil Ford Explorer rok výroby 2000 a Smart rok výroby 2006. Mesačný čistý príjem otca je 1.500,00 €, poberá prídavky na dve deti vo výške 51,00 €; na maloletého syna F. platí matke výživné 170,00 € mesačne; čistý mesačný príjem manželky otca je 1.400,00 €. Z dôvodu že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletého i matky žiada otec o zvýšenie vyživovacej povinnosti.

2.

Okresný súd Trnava listom zo dňa 12.7.2021 postúpil z dôvodu svojej miestnej nepríslušnosti vec na Okresný súd Galanta.

Okresný súd Galanta Uznesením č. 12P/91/2021-9 zo dňa 17.8.2021 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Trnava.

Tunajšiemu súdu bol spis doručený dňa 16.9.2021.

3.

Súd si zadovážil pre svoje rozhodnutie lustráciu v systéme sociálnej poisťovne oboch rodičov, oznámenie daňového úradu že matka nepodala daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020, oznámenie ÚPSVaR o skutočnosti, že ani jeden z rodičov nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, otec je poberateľom prídavku na deti vo výške 51,00 € mesačne, iné štátne sociálne dávky ani dávku v hmotnej núdzi otec nepoberá, oznámenie sociálnej poisťovne o skutočnosti že ani jeden z rodičov si neuplatňuje dávku v nezamestnanosti, a spis Okresného súdu Galanta č. 22P/199/2019.

4.

Otec sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 26.10.2021 v ktorom uviedol výdavky na seba, a výdavky na maloletého B. B.. Na seba má otec výdavky vo výške 1.253,97 € mesačne (pri prepočte výlučne na jeho osobu), na maloletého B. B. sú výdavky vo výške 496,74 (pri prepočte výlučne na jeho osobu).

5.

Matka sa k návrhu vyjadrila -prostredníctvom svojej právnej zástupkyne- podaním došlým súdu dňa 28.10.2021 v ktorom uviedla, že neprišlo k zásadnej zmene pomerov, ani na strane maloletého ani na strane matky, ktoré by viedlo k zvýšeniu výživného (už v rozsudku zo dňa 23.6.2020 súd bral do úvahy skutočnosť, že maloletý nastupuje na strednú školu, a toto pri rozhodovaní zohľadnil), nedošlo ani ku zmene smerom k vyšším príjmom v domácnosti matky, naopak došlo k zmene pomerov v domácnosti otca, a to v zmysle vyšších príjmov domácnosti. V čase ostatného určenia výživného bola matka na rodičovskej dovolenke, jej príjem tvorili prevažne štátne sociálne dávky. Ďalej uviedla že maloletý B. B. bol s rodinou matky na spoločnej dovolenke na Orave, na cyklo výlete na Južnom Slovensku, zúčastnil sa spoločných výletov aj iných aktivít rodiny aj v čase keď už bol zverený do starostlivosti otca. Nie je pravdou tvrdenie otca že matka nejaví záujem a nestará sa o maloletého - maloletý navštevuje domácnosť matky pravidelne každý druhý týždeň (s výnimkou choroby alebo výnimočných okolností), matka si riadne a načas plní vyživovaciu povinnosť ako bola súdom stanovená, nie je vyčleňovaný čo sa týka hmotných darov (dostáva dary v rovnakej miere ako ostatné deti v rodine). Ďalej uviedla že nie je predsedníčkou OZ Centrum pre rast osobnosti (bola ňou v minulosti), pôsobí tam aktuálne

ako dobrovoľníčka, pričom centrum jej hradí vzdelávacie aktivity - príjmy z tejto činnosti sú príjmami združenia a je s nimi hospodárené v zmysle platných stanov (nie je teda pravdou že vzdelávacie aktivity sú hradené zo strany manžela matky, ale sú hradené z príjmov združenia). Matka je od roku 2010 zamestnaná v Centre špeciálne - pedagogického poradenstva v Trnave; rodičovská dovolenka jej síce skončila v apríli 2021, avšak najmladšie dieťa neprijali do materskej školy, takže matka nastúpila na dovolenku, a neskôr na predĺženú rodičovskú dovolenku - zo zamestnania momentálne nemá žiadne príjmy. Matka publikuje články v časopise a vedie poradňu psychológa v časopise - mesačný príjem z tejto činnosti je 30,00 až 80,00 € (čistý ročný príjem z tejto činnosti za uplynulých 12 mesiacov je 510,00 €). Matka žije v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jej manžela, spolu s tromi maloletými deťmi - F. G., nar. XX.X.XXXX, A. L. nar. XX.XX.XXXX a E. L. nar. X.X.XXXX (tri víkendy v mesiaci, polovicu prázdnin a sviatky u nich trávi manželova dcéra z predchádzajúceho manželstva); matka nevlastní hmotný majetok. Z. F. navštevuje ôsmy ročník základnej školy, A. navštevuje druhý ročník základnej školy a E. nastúpil od septembra 2021 do materskej školy na poldennú starostlivosť. Uviedla že nie je pravdou že sa vyhýba trvalému zamestnaniu - je matkou štyroch maloletých detí o ktoré sa riadne stará, bola na štyroch rodičovských dovolenkách s každým dieťaťom do veku troch rokov, v súčasnosti je na predĺženej rodičovskej dovolenke s maloletým E. L.. Poukázala na skutočnosť že otec nadhodnocuje náklady na maloletého B. B.. keď do pravidelných výdavkov zahrnul výdavky na vakcináciu ktoré nie sú pravidelným ale výnimočným výdavkom, okrem toho zahrnul do nákladov plnú sumu za vakcínu, hoci je z polovice hradená zdravotnou poisťovňou, taktiež uvádza výdavky na autobus a zároveň i na benzín - v prepočte podľa týchto nákladov by znamenalo, že maloletý B. B. mesačne prejde iba osobným automobilom takmer 400 km, pričom ale dochádza do školy v Trnave (spolu s ostatnými členmi domácnosti), ktorá je vzdialená 10 km od ich bydliska, za „podozrivé“ považuje matky výdavky na elektrinu (domácnosť otca je vybavená fotovoltarickými a solárnymi panelmi); spomínané výdavky na maloletého považuje matka za výrazne nadhodnotené. Na záver uviedla že súd rozhodoval o určení výšky výživného na maloletého B. B. dňa 23.6.2020, pričom zohľadnil nástup maloletého na strednú školu, pričom pomery matky (ani jej domácnosti) sa od toho momentu nezmenili smerom k vyššiemu príjmu, naopak vzrástli príjmy v domácnosti otca.

K vyjadreniu priložila matka potvrdenie zamestnávateľa o príjme za obdobie 10/2020 až 9/2021 z ktorého súd zisťuje jej príjem za celé toto obdobie vo výške 892,75 €, rozpis príjmov matky zo živnosti od 13.5.2021 do 14.10.2021 spolu vo výške 680,00 €, potvrdenie o príjmoch matky z publikačnej činnosti od 2.11.2020 do 30.9.2021 spolu vo výške 510,00 €, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku matkou vo výške 378,10 € mesačne do apríla 2021, potvrdenie o poberaní prídavku na deti matkou vo výške 76,50 € mesačne.

6.

Na pojednávaní konanom dňa 8.11.2021 otec uviedol že na návrhu trvá, nakoľko doposiaľ vždy súdy ktoré o výživnom matky na maloletého B. B. rozhodovali, nebrali do úvahy príjmy ktoré by matka mohla dosahovať s poukazom na jej vzdelanie - matka vždy argumentovala tým že bola na materskej resp. rodičovskej dovolenke (čo je pravdou), avšak podľa vedomostí otca aj počas tohto obdobia pracovala a dosahovala „nejaký“ príjem (túto skutočnosť otec preukázať nevie). Čo sa týka nákladov na maloletého B. B. tieto sa oproti ostatnému rozhodnutiu súdu v podstate nezmenili - zvýšenie nákladov vidí otec v tom, že od ostatného určenia výživného musí pre neho platiť obedy, ktoré dovtedy boli zadarmo, zvýšené náklady na stravu boli aj z dôvodu dištančnej formy vyučovania a lockdownov, bolo treba pre maloletého nakúpiť nové oblečenie a viacero nových vecí do školy. Príjmy otca od ostatného určenia výživného vzrástli asi o 500,00 € mesačne z titulu platu, žiadne iné príjmy nemá. Otec je vlastníkom nehnuteľnosti v Suchej nad Parnou, vlastní dve motorové vozidlá (Ford Explorer a Smart), v tomto sa od ostatného určenia výživného nič nezmenilo. Manželka otca pracuje s príjmom okolo 1.400,00 € mesačne. Výdavky na chod domácnosti spolu aj s nákladmi na maloletého B. B. sú okolo 1.700,00 € mesačne. Otec má ďalšie vyživovacie povinnosti na maloletú dcéru G. (ktorú má s terajšou manželkou) a na maloletého F., ktorý je zverený matke (má 14 rokov, otec platí na neho výživné 170,00 € mesačne).

Na otázky otec uviedol že plat dostáva od svojho zamestnávateľa za výkon výskumnej činnosti, za túto alebo podobnú činnosť žiadne iné príjmy nemá; manželka otca nemá okrem platu žiadne iné príjmy. Rodina má ešte ďalšie motorové vozidlo - toto je vo vlastníctve manželky otca, bolo nadobudnuté na leasingovú zmluvu, leasing spláca zo svojich príjmov manželka otca. Poukázal na skutočnosť, že matka je na ďalšej materskej dovolenke, pričom maloletý E. navštevuje škôlku, matka by sa preto mohla zamestnať a dosahovať aspoň čiastkový príjem.

Na pojednávaní konanom dňa 8.11.2021 právna zástupkyňa matky uviedla že otec nepreukázal zmenu pomerov na strane rodičov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného plateného matkou na maloletého.

U otca pribudlo ďalšie motorové vozidlo, rodina otca nemá príjem z prenájmu bytu ktorý je vo vlastníctve manželky otca, hoci by takýto príjem mohli mať.

Na pojednávaní konanom dňa 8.11.2021 matka uviedla že je dlhodobo zamestnaná v Centre špeciálneho pedagogického poradenstva v Trnave - z tohto zamestnania nemá príjem, nakoľko je na predĺženej materskej dovolenke (s E. L., ktorý má X,X roka, avšak vzhľadom na jeho zdravotné problémy bolo pediatričkou odporúčané, aby s ním matka ostala doma), je poberateľkou prídavkov na X deti vo výške XX,XX € mesačne, vykonáva činnosť pre L. pre rast osobnosti ako psychologička, avšak nie je jej vyplácaná odmena (jedná sa o príjem združenia, ktoré následne matke platí školenia, literatúru a pod.), ďalej má matka príjem zo živnosti (vykonáva „poradenstvo“) približne XX,XX € mesačne, a má príjem z publikačnej činnosti v časopise vo výške XX,XX až XX,XX € mesačne, bol jej vyplatený preddavok za napísanie knihy vo výške XXX,XX € jednorazovo, podľa zmluvy by mala dostávať XX% z príjmov z predaja knihy (ešte jej nebolo vyplatené nič); ďalšie príjmy nemá. Z. má vyštudovanú psychológiu, nemá žiadne vyššie vzdelanie - prácu nevykonáva z dôvodu predĺženej rodičovskej dovolenky, ktorú jej odporučila pediatrička (potvrdenie nemá, bolo to „viac menej jej rozhodnutie“). Z. má X vyživovacie povinnosti (dve deti s B. G. a dve deti s jej terajším manželom) vo veku 3,5 roka, 7, 14 a 17 rokov. Manžel matky je zamestnaný s príjmom 3.500,00 € mesačne v hrubom, v Pustých Úľanoch býva rodina v dome ktorý patrí manželovi matky, manžel matky vlastní vozidlo Ford Galaxy, rodina užíva aj Fabiu ktorú majú požičanú. Zvýšené náklady na chod domácnosti matky nie sú, od posledného rozhodnutia súdu sa v podstate nezmenili. N. na maloleté deti ktoré žijú v spoločnej domácnosti matky sú obvyklé, deti sú zdravé, nie sú na ne žiadne zvýšené výdavky; rast výdavkov je evidentný pri maloleťom Leonovi, v súvislosti s jeho telesným vývojom.

Na otázky matka uviedla že okrem vysokoškolského vzdelania má psychoterapeutický výcvik, a ďalšie školenia a výcviky. Na predĺženej rodičovskej dovolenke je matka od apríla XXXX. H. na chod kancelárie ktorú si matka otvorila v K. a kde poskytuje poradenstvo sú 93,00 € mesačne (ďalšie náklady nemala). Na pojednávaní konanom dňa 8.11.2021 zástupkyňa procesného opatrovníka uviedla že odporúča aby súd zvýšil výživné, a to v závislosti od príjmových možností matky, a v súvislosti so zvýšením potrieb maloletého B. B..

7.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, matky a jej právnej zástupkyne, zástupkyne procesného opatrovníka ustanoveného maloleťmu dieťaťu, oboznámením sa s návrhom, s vyjadreniami účastníkov, a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Galanta sp.zn. 22P/199/2019, ako i oboznámením sa s celým obsahom spisového materiálu, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Maloletý B. B. má 17 rokov - býva u otca, od 1.9.2020 navštevuje strednú školu v Trnave (z dôvodu vzdelávania sú na neho obvyklé, nezvýšené výdavky), maloletý je zdravý. Výdavky na maloletého otec vyčíslil na sumu 496,74 € mesačne, z toho mesačné výdavky na oblečenie (45,00 €), benzín (37,50 €) sa súdu zdajú byť nadhodnotené, medzi „bežné“ mesačné výdavky otec uviedol aj očkovanie proti HPV (31,50 €), čo je však výdavok jednorazový, ktorý sa neopakuje. Žiadne mimoriadne zvýšené výdavky spojené s bežnou starostlivosťou o maloletého nie sú.

Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. 22P/199/2019-117 zo dňa 23.6.2020, bol maloletý B. B. zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bolo určené výživné vo výške 120,00 € mesačne (a styk maloletého s matkou). V tom čase mal maloletý 16 rokov, končil štúdium na základnej škole; výdavky na výživu a výchovu maloletého boli primerané, nezvýšené (v takto určenom výživnom bol už zohľadnený nástup maloletého na strednú školu - toto tvrdenie matky nebolo otcom spochybnené). Matka poberala rodičovský príspevok 370,00 € mesačne a prídavky na deti 99,80 € mesačne, mala príjmy z publikačnej činnosti (v zanedbateľnej výške), manžel matky dosahoval príjem cca. 3.000,00 € mesačne, výdavky na chod domácnosti boli obvyklé, nezvýšené; otec bol zamestnaný s príjmom 1.011,49 € mesačne, manželka otca bola na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok 370,00 € mesačne, výdavky na chod domácnosti boli obvyklé, nezvýšené.

Návrh na zvýšenie výživného bol otcom podaný dňa 24.6.2021, pričom žiada zvýšiť výživné na sumu 280,00 €, a to späť od 1.9.2020; za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu matka prispievala sumou vo výške 120,00 € mesačne (bežné výživné).

Od úpravy výživného uplynul jeden rok, za túto dobu sa v zásade zmenili pomery iba na strane maloletého dieťaťa, keď rozhodujúcou okolnosťou pre zmenu pomerov je predovšetkým zvýšenie odôvodnených potrieb maloletého spôsobených jeho vyšším vekom (16 rokov pri určení výživného, 17 rokov v súčasnosti), a čiastočne aj prechod na štúdium na strednej škole. Zdravotný stav maloletého

sa za dobu od ostatného určenia výživného nezhoršil, mimoriadne zvýšené výdavky na jeho výchovu nepribudli.

Matka je t.č. na predĺženej rodičovskej dovolenke (rodičovský príspevok však nepoberá), poberá prídavky na tri deti vo výške 76,50 € mesačne, má zanedbateľné príjmy zo živnosti - poradenskej činnosti vo výške 80,00 € mesačne, a príjmy z publikačnej činnosti vo výške 30,00 až 80,00 € mesačne, bol jej vyplatený jednorazový honorár za knihu vo výške 240,00 €; manžel matky je zamestnaný s príjmom cca. 3.500,00 € mesačne. Náklady domácnosti matky sa od poslednej úpravy výživného nezmenili, sú obvyklé, nezvýšené. Matka má vyštudovanú psychológiu (je aj v tejto oblasti zamestnaná, z dôvodu predĺženej rodičovskej dovolenky však príjem nemá). Matka má spolu štyri vyživovacie povinnosti, od ostatného určenia výživného na maloletého B. B. jej vyživovacia povinnosť nepribudla. Priemerný príjem v hospodárstve SR v roku 2021 je 1.202,00 €, pričom v oblasti psychologickéj činnosti (pri zamestnancoch) je nižší.

Otec je zamestnaný s priemerným mesačným príjmom 1.500,38 €, poberá prídavky na dve deti 51,00 € mesačne; manželka otca je zamestnaná s príjmom cca. 1.400,00 € mesačne. Náklady domácnosti matky sa od poslednej úpravy výživného nezmenili, sú obvyklé, nezvýšené. Otec má spolu tri vyživovacie povinnosti, od ostatného určenia výživného na maloletého B. B. mu vyživovacia povinnosť nepribudla; na maloletého F. (ktorý je zverený matke) platí výživné 170,00 € mesačne.

8.

Podľa § 36, ods. 1, prvá a druhá veta Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62, ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62, ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62, ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62, ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65, ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75, ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76, ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77, ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78, ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78, ods. 1 Zákona o rodine možno dohody a súdne rozhodnutia o výživnom zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

9.

Výživným sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé od jeho veku, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravia, záujmov, od spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadňuje aj to, ktorý z rodičov sa o dieťa stará osobne, pretože takúto starostlivosť je potrebné považovať za plnenie vyživovacej povinnosti. Práca a osobná starostlivosť jedného z rodičov poskytovaná dieťaťu tak môže vyvážiť platby druhého rodiča. Pri určení výšky výživného súd vychádza aj zo zásady úmernosti, t.j. že životná úroveň dieťaťa sa má prispôsobiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Preto ak majú rodičia vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti vyšší životný štandard, premietne sa to aj do rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, a naopak.

Zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v okolnostiach rozhodných pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru hlavne tých okolností, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Za zmenu pomerov je vždy potrebné považovať odôvodnené potreby oprávneného, ku ktorým môže dôjsť okamžite (napr. choroba, nástup do školy) alebo aj postupne v dôsledku vyššieho veku.

Dôležitým ukazovateľom pre určenie výživného na maloleté dieťa je aj posúdenie celkových možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča, a na druhej strane výška oprávnených výdavkov oprávneného, dieťaťa. Výživné pokrýva predovšetkým nevyhnutné výdavky maloletého dieťaťa (bývanie, strava, ošatenie, hygiena, zdravotná starostlivosť, školské potreby, preprava dieťaťa, náklady na mobilný telefón a pod.), a ďalšie extra výdavky ako sú voľnočasové aktivity, výlety, dovolenky, tábory, lyžiarske kurzy a pod. sú pokryté vyživovacou povinnosťou len v prípade, ak to majetkové pomery rodičov dovoľujú.

Princíp potenciality príjmov je inštitútom ktorý ochraňuje záujmy oprávneného (v tomto prípade maloletého dieťaťa), pričom prvoradým záujmom je, aby v rámci majetkových vzťahov boli uspokojené potreby dieťaťa - zákon teda umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať (t.j. prednosť pred princípom fakticity). Následkom princípu potenciality je potom skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu.

10.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu doposiaľ určeného výživného došlo na strane maloletého B. B. ako oprávnenej osoby.

Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa od poslednej úpravy výživného v roku 2020 (Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. 22P/199/2019-117 zo dňa 23.6.2020, ktorým bol maloletý B. B. zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bolo určené výživné vo výške 120,00 € mesačne, a bol určený styk maloletého s matkou), t.j. v dobe pred vyše jedným rokom (keď v tom čase mal maloletý 16 rokov a končil štúdium na základnej škole, výdavky na jeho výživu a výchovu boli primerané, nezvýšené), mierne stúpili, a v súvislosti so vzdelávaním maloletého - prechod na strednú školu (pričom však tieto výdavky boli už čiastočne premietnuté do výživného určeného v roku 2020), ale tiež v súvislosti s rastom cien a spotrebou na stravu, oblečenie, záujmy, športové a spoločenské vyžitie, zdravotnú starostlivosť, a v neposlednom rade aj v súvislosti s telesným vývinom dieťaťa; k mimoriadnemu zvýšeniu bežných potrieb maloletého však od poslednej úpravy výživného neprišlo. Matka poberala v čase ostatného určenia výživného rodičovský príspevok 370,00 € mesačne a prídavky na deti 99,80 € mesačne, mala príjmy z publikačnej činnosti (v zanedbateľnej výške), manžel matky dosahoval príjem cca. 3.000,00 € mesačne, výdavky na chod domácnosti boli obvyklé, nezvýšené; otec bol zamestnaný s príjmom 1.011,49 € mesačne, manželka otca bola na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok 370,00 € mesačne, výdavky na chod domácnosti boli obvyklé, nezvýšené. K výraznejšiemu zvýšeniu výdavkov na maloletého od ostatnej úpravy výživného neprišlo. K výraznejšej zmene pomerov od ostatnej úpravy výživného neprišlo ani na strane rodičov, ani jednému z nich nepridbala vyživovacia povinnosť, ani u jedného z rodičov nepridbali žiadne ďalšie mimoriadne zvýšené výdavky.

Vo veci určenia výšky výživného súd potom vzal do úvahy príjmy a výdavky rodičov (na strane matky sa zaoberal aj potenciálnym príjmom) a príjem ich terajších partnerov, a oprávnené potreby maloletého dieťaťa.

Matka je t.č. na predĺženej rodičovskej dovolenke (rodičovský príspevok však nepoberá), pobera prídavky na tri deti vo výške 76,50 € mesačne, má zanedbateľné príjmy zo živnosti - poradenskej činnosti vo výške 80,00 € mesačne, a príjmy z publikačnej činnosti vo výške 30,00 až 80,00 € mesačne, bol jej

vyplatený jednorazový honorár za knihu vo výške 240,00 €; manžel matky je zamestnaný s príjmom cca. 3.500,00 € mesačne. Náklady domácnosti matky sa od poslednej úpravy výživného nezmenili, sú obvyklé, nezvýšené. Matka má vyštudovanú psychológiu (je aj v tejto oblasti zamestnaná, z dôvodu predĺženej rodičovskej dovolenky však príjem nemá). Matka má spolu štyri vyživovacie povinnosti, od ostatného určenia výživného na maloletého B. B. jej vyživovacia povinnosť nepribudla. Súd sa v súvislosti s výškou výživného zaoberal aj možným -potenciálnym- príjmom matky, ktorý by mohla dosahovať, nakoľko t.č. je dobrovoľne (bez zdravotnej indikácie) na predĺženej rodičovskej dovolenke, preto jej nie je vyplácaný žiadny príspevok alebo dávka - priemerný príjem v hospodárstve SR v roku 2021 je 1.202,00 €, pričom v oblasti psychologickkej činnosti (pri zamestnaní v inštitúcii, tak ako u matky) je nižší; aj ak by súd vychádzal z príjmu matky 1.200,00 € mesačne, nie je možné aby jej pri štyroch vyživovacích povinnostiach bolo určené výživné iba na jedno z detí vo výške 280,00 € mesačne (ako to požadoval otec).

Otec je zamestnaný s priemerným mesačným príjmom 1.500,38 €, poberá prídavky na dve deti 51,00 € mesačne; manželka otca je zamestnaná s príjmom cca. 1.400,00 € mesačne. Náklady domácnosti otca sa od poslednej úpravy výživného nezmenili, sú obvyklé, nezvýšené. Otec má spolu tri vyživovacie povinnosti, od ostatného určenia výživného na maloletého B. B. mu vyživovacia povinnosť nepribudla; na maloletého F. (ktorý je zverený matke) platí výživné 170,00 € mesačne.

Súd tiež vzal do úvahy potrebu maloletého B. B., ktorý má t.č. 17 rokov - býva u otca, od 1.9.2020 navštevuje strednú školu v Trnave (z dôvodu vzdelávania sú na neho obvyklé, nezvýšené výdavky), maloletý je zdravý. Výdavky na maloletého otec vyčíslil na sumu 496,74 € mesačne, z toho minimálne mesačné výdavky na oblečenie (45,00 €), benzín (37,50 €) sa súdu zdajú byť nadhodnotené, medzi „bežné“ mesačné výdavky otec uviedol aj očkovanie proti HPV (31,50 €), či je však výdavok jednorazový, ktorý sa neopakuje. Žiadne mimoriadne zvýšené výdavky spojené s bežnou starostlivosťou o maloletého však nie sú.

Na základe zhora uvedených skutočností dospel súd k názoru, že určenie / zvýšenie bežného výživného na maloletého B. B. zo sumy 120,00 € na sumu 140,00 € mesačne je primerané, v súlade s § 75, ods. 1 Zákona o rodine, keď otcom požadované výživné vo výške 280,00 € mesačne považoval za neproporcionálne, nezdôvodnené, a v podstate nereálne. Zvýšenie vyživovacej povinnosti matky súd určil od 24.6.2021, t.j. odo dňa podania návrhu na súd, a nie od 1.9.2020 ako to požadoval otec, nakoľko tento nepreukázal že by mu v skoršom podaní návrhu na zvýšenie výživného bránili dôvody hodné osobitného zreteľa (mimoichodom ich ani netvrdil).

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 24.6.2021 (deň podania návrhu na súd / určenia zvýšenej vyživovacej povinnosti) do 8.11.2021 (deň rozhodnutia súdu) na maloletého vo výške 104,00 € (ako rozdiel medzi novo určeným výživným vo výške 140,00 € a doposiaľ určeným výživným vo výške 120,00 €), uložil súd matke zaplatiť do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

O nepriznaní trov žiadnemu z účastníkov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.